

Scrisoare Pastorală la Sărbătoarea Învierii Domnului
2024

✠ Cardinal LUCIAN

prin harul și mila Bunului Dumnezeu,
Arhiepiscop și Mitropolit al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș,
Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unită cu Roma, Greco-Catolică,
în deplină comuniune de credință cu Sfântul Scaun Apostolic al Romei

Onoratului cler împreună slujitor,
Cuvioșilor călugări și călugărițe,
Iubiților credincioși greco-catolici,
și tuturor creștinilor iubitori de Dumnezeu

*„Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii Lui
Și să fugă de la fața Lui cei care îl urăsc pe Dânsul!
... Și dreptii să se veselească” (Ps 67, 1-3)*

Prin aceste versete care dau tonul timpului liturgic în noaptea de Paști, la Slujba Învierii, ne alăturăm ritmului pașilor femeilor purtătoare de mir. Împreună cu ele, ne întoarcem de la mormântul gol, alergând să ducem discipolilor lui Isus din toate timpurile, Vestea cea bună primită de la înger: Cristos a înviat!

Sfântul Evanghelist Matei consemnează că femeile „*plecând în grabă de la mormânt, cu frică și cu bucurie, au alergat să dea de știre discipolilor lui*” (Mt 28, 8). Frica și bucuria sunt fiorii trăiți în fața unui fapt nemaîntâlnit, de neînchipuit, dar și fiorii unei bucurii nesperate. Când totul pare să se prăbușească, când nimic nu mai are sens, primim o Vestă Bună care spulberă toate previziunile, calculele și strategiile: „*Unde îți este, moarte, biruința ta?*” (1Cor. 15,55). Vecinătatea suprafirescului provoacă un fel de teamă, dar și atrage, fiind perceput în conștiință ca *tremendum et fascinans*, un eveniment cutremurător și deopotrivă fascinant. De aceea, îngerul le-a întâmpinat cu cuvintele *Nu vă temeți!*, iar Isus cel Înviat, care li se arată mai apoi, le-a îndemnat: „*Bucurați-vă!*”. Prin întâlnirea cu Cel Înviat, femeile trec de la tristețe la bucurie și devin mărturisitoare ale Vieții care nu putea fi ținută în robia morții. Moartea, în sfârșit, nu mai are nicio putere. Întunericul se risipește, lumina inundă Universul întreg. Starea lor sufletească se aseamănă cu luminarea zbuciumului Apostolului Toma, cel care în final exclamă: „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*” (In. 20,28).

Psalmul 67 are, în fundalul său, peregrinarea poporului ales prin pustiu, după ieșirea din Egipt și primirea Legii, când erau conduși de ceva ca un nor. Când norul ce stătea deasupra Cortului Mărturie se ridica, ridicau și ei tabăra pentru a porni la drum. Iar când era ridicat Chivotul Legământului, Moise zicea: „*Scoală-Te Doamne, și să se risipească vrăjmașii Tăi și să fugă de la fața Ta cei ce Te urăsc pe*

Tine!”. Iar când se oprea, el zicea: „Întoarce-Te, Doamne, la miile și zecile de mii ale lui Israel!” (Num. 10, 34-35).

La fel și noi, dragi credincioși, cântăm aceste cuvinte în timp ce ne aflăm pe drumul spre Împărăția lui Dumnezeu, spre Țara Făgăduinței, spre Patria Cerească. Și noi străbatem calea prin pustiu, mutându-ne mereu tabăra, întrucât nu avem aici cetate stătătoare (Evr. 13,14). Casa noastră finală este Veșnicia lui Dumnezeu.

Înțelesul spiritual ilustrat în textul sacru este acela că Domnul lucrează mereu pentru fiecare dintre noi, pentru mântuirea noastră. Întregul psalm este o celebrare a Providenței și arată că Dumnezeu rămâne mereu aproape de omul care îl iubește. Biruința lui Dumnezeu nu are semnificații triumfaliste și politice, ci un sens profund spiritual, în care se întrepătrund dragostea și umilința, compasiunea și iertarea. Dumnezeu, prin Fiul Său, care a pățit, a murit și a înviat pentru mântuirea noastră, a învins în lupta împotriva păcatului și a morții, câștigând inimile prin dăruire totală de sine și deschizându-ne, prin moarte, poarta Vieții veșnice.

Aceasta este „victoria” prin excelență a Dumnezeului celui Viu: o cucerire prin iubire și prin iertare! Biruința asupra inamicilor este ilustrată ca un parcurs, ca un drum, care implică nu numai traversarea unor locuri și îndreptarea spre o destinație, ci și trecerea prin zone întunecate, inaccesibile, care se găsesc în adâncurile inimii umane. Este „marea călătorie” al cărei protagonist este Însuși Dumnezeu cel Sfânt, El care călătorește cu noi, El care pășește alături de Poporul Său din moarte la Viață și de pe pământ la Cer!

Dragii mei,

Dumnezeu, într-adevăr, s-a sculat din morți și a biruit puterea întunericului, cu viața Lui pe moartea noastră călcând. Dumnezeu Tatăl l-a trimis pe Fiul Său, Domnul nostru Isus Cristos, care și-a dat viața ca jertfă desăvârșită pentru păcătoși. Prin Spiritul Sfânt, Fiul a fost înviat din morți, proclamând biruința asupra păcatului și asupra morții, scoțând pe poporul lui Dumnezeu din robie, oferind iertarea păcatelor și împăcarea cu Tatăl. Încredințându-ne lui Cristos, putem gusta și noi puterea credinței în mijlocul luptelor noastre sufletești. Asemenea lui Moise, putem striga și noi către Dumnezeu și să cerem ca El să se scoale printre noi pentru a gusta biruința asupra păcatelor noastre, asupra sentimentelor noastre de singurătate, asupra rușinii noastre pentru eșecurile suferite, asupra nedreptății din jurul nostru.

Credința în învierea lui Cristos ne aduce speranță, dar, privind la viețile noastre, ne simțim uneori ca și cum am merge prin pustiu, fiindu-ne teamă că nu vom avea credința atât de puternică încât să trecem prin valea umbrei morții. Ispita descurajării ne pândește adesea, nu numai din cauza încercărilor sufletești, ci mai ales datorită răului pe care îl vedem în jurul nostru în fiecare zi: conflicte, violență, încălcări ale demnității și ale libertății umane. Cu toate acestea, Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului ne întărește credința și ne însuflețește cu acea speranță pe care nimeni și nimic nu o pot distruge.

Unindu-ne cu Cristos cel Înviat, devenim apostoli ai iubirii și ai păcii într-o lume zguduită de violență. În acest sens, Papa Francisc a subliniat gravitatea situației în care ne aflăm și a propus căi de pace și de rugăciune: „Și să nu uităm de popoarele aflate în război. Războiul este o nebunie, războiul este întotdeauna o înfrângere! Să ne rugăm. Ne rugăm pentru oamenii din Palestina, din Israel, din Ucraina și din multe alte locuri unde este război”.

Fericiții noștri Episcopi Martiri ne învață că spirala violenței și a urii poate fi întreruptă numai prin iubire. Iubirea, însă, nu coincide cu resemnarea sau cu predarea în fața nedreptății și a răului, deoarece implică mărturisirea adevărului și a credinței până la capăt, chiar cu prețul propriei vieți. Împlinirea, pe 2 iunie, a cinci ani de la ridicarea la cinstea altarelor a Fericiților Episcopilor Martiri Greco-Catolici Români, ne reamintește exemplul lor curajos de trăire a credinței și chemarea de a fi și noi, asemenea lor, „mărturisitori ai libertății și milostivirii”. Totodată, face să răsune din nou în inimile și conștiințele

noastre îndemnul pe care Papa Francisc ni l-a adresat pe Câmpia Libertății din Blaj, de a le împărtăși semenilor noștri lumina Evangheliei și de a continua lupta împotriva noilor ideologii, „care disprețuiesc valoarea persoanei, a vieții, a căsătoriei și a familiei”.

Moartea și învierea Domnului pentru mântuirea noastră ne dezvăluie cât de importanți suntem pentru Dumnezeu, cât de mare este valoarea vieții și demnitatea fiecărei persoane. Se cuvine, așadar, să folosim în mod etic toate energiile și capacitățile noastre, creativitatea rațiunii și progresul tehnic, inclusiv inteligența artificială, pentru a umaniza și a schimba în bine societatea și lumea în care trăim, Casa noastră comună.

Vino, Isuse Doamne, în lumea noastră care are atâta nevoie de Tine! Vino, Bunule Păstor, în mijlocul atâtor violențe, conflicte, tensiuni și suferințe! Vino, Mântuitorule Bun, în mijlocul omenirii, care rățăcește în această vale de lacrimi și care Te caută! Știm, Isuse, că oricât de crâncenă va fi lupta noastră împotriva răului, putem să fim siguri de făgăduințele Tale! Tu ești cel Biruitor prin slăbiciunile și neputințele noastre! Atunci când suferim și când suntem loviți pe nedrept, când ne simțim abătuți sau învinși, atunci găsim refugiu și alinare în lumina Ta, Dumnezeule Viu și Adevărat, având deplină încredere că Tu îi vei risipi pe vrăjmașii noștri sufletești. Tu, Cristoase Doamne, ai gustat amărăciunea morții, iar noi astăzi, putem să gustăm cu Tine dulceața biruinței Binelui și a Luminii.

Dragi frați și surori în Domnul,

În timpul liturgic pascal ne salutăm cu bucurie rostind „Cristos a înviat!” și răspundem: „Adevărat a înviat!”. Să nu pronunțăm aceste cuvinte ca pe un simplu „bună ziua”, ci ca pe o mărturisire adevărată de credință în Învierea lui Isus Cristos, temelia credinței noastre. Învierea Domnului este și trebuie să fie adevărul central al trăirii noastre creștine. Așadar, să nu-l exprimăm doar cu buzele, ci și printr-o viață creștină trăită în mod coerent cu valorile Evangheliei și cu învățătura Bisericii. Iar aceasta nu doar în Timpul Paștelui, ci în fiecare zi. Să o facem „cu bucurie mare” (Mt 28,8) și fără teamă, asemenea femeilor din Evanghelie, care, odată ce au cunoscut adevărul Învierii, în dimineața Paștelui, aleargă să-l împărtășească celorlalți.

Sărbătoarea Sfintei Învieri a Domnului să fie, pentru noi toți, prilej de primenire sufletească și de reînnoire a speranței! Prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria, Mama lui Isus și Mama Bisericii, să ne deschidem inimile pentru a primi lumina lui Cristos și pentru a fi, la rândul nostru, purtători de lumină și de mângâiere!

Împreună cu Preasfinția Sa Cristian, Episcopul nostru Auxiliar, Vă doresc tuturor Sărbători sfinte și binecuvântate cu alese haruri cerești!

Cristos a înviat!

✠ Cardinal LUCIAN

**Arhiepiscop și Mitropolit al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș
Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică**